Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΜΗ-ΣΥΜΒΑΤΩΝ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΧΟΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Όπως ξέρετε, εμείς κάνουμε συχνά αφισοκόλληση. Παρότι η αφισοκόλληση είναι μια κοινή πρακτική για τα κινήματα, είναι τυπικά παράνομη και αν την κάνεις καλά γίνεται και ουσιαστικά παράνομη. Δηλαδή, αν ξεφεύγεις από τα συνήθη δρομολόγια και αρχίζεις να κολλάς τις αφίσες σε σημεία της πόλης ή του πανεπιστημίου τα οποία επιτρέπουν στις αφίσες να επιτελούν τον ρόλο τους: να δίνουν επιχειρήματα στις αντιθέσεις που βιώνουν καθημερινά οι εργάτες και οι εργάτριες, οι αφίσες που κολλάς μπαίνουν αμέσως σε καθεστώς πραγματικής παρανομίας. Κι αυτό το λέμε γιατί όταν κολλάς καλά συναντάς και εχθρούς, όχι μόνο φίλους. Κι αυτοί πλέον είναι έτοιμοι να σε βγάλουν βίντεο με το κινητό υψωμένο, να τσακωθούν μαζί σου και στη συνέχεια να φωνάξουν τους μπάτσους. Όταν έρθουν οι μπάτσοι συνήθως το παίζουν αθώοι, φιλήσυχοι, νοικοκυραίοι, ιδιοκτήτες που εσύ, η αφισοκολλήτρια τους λερώνεις, δηλαδή τους υποβαθμίζεις την ιδιοκτησία τους. Τέτοια σκηνικά γίνονται δεκάδες κάθε μήνα και γίνονταν ακόμα περισσότερα όταν το κίνημα κολλούσε περισσότερες αφίσες και έκανε λιγότερα λάικ και ριπόστ.

Επειδή ακριβώς κολλάμε συχνά λοιπόν, όταν βλέπουμε πως μια αφισοκόλληση μέσα στο πανεπιστήμιο γίνεται αντικείμενο του αντιεγκληματικού λόγου, εμφανίζεται στις τηλεοράσεις και οδηγεί στην σύλληψη ενός φοιτητή και της συντρόφου του ύστερα από εισβολή στο σπίτι της, συντρέχουν άλλοι λόγοι που βρίσκονται αρκετά πέρα από το ίδιο το σκηνικό. Ειδικά όταν κάτι τόσο ευτελές, όσο ένας καβγάς ενός αφισοκολλητή με μια ιδιοκτήτρια κυλικείων στο ΕΜΠ, διυλίζεται με τέτοια τέχνη από τα κρατικά στόματα για να μετατραπεί σε κρίσιμο συμβάν για την δημόσια τάξη, τότε η κρατική σκοπιμότητα γίνεται στα μάτια μας ακόμα πιο εμφανής.

Ο γνωστός πρύτανης του ΕΜΠ είπε στο ΤΗΕΤΟC (06.05.2025) για όλα τα παραπάνω πως η απάντηση είναι «να υπάρχει διαρκής κίνηση της αστυνομίας μέσα στα ιδρύματα, ώστε να μη μεσολαβεί χρόνος να μεταβεί η αστυνομία σε ένα συμβάν [...] Ενδεχομένως να βρεθούν κάποιοι να διαφωνήσουν, όμως η αστυνομία είναι ελληνική και μπορεί κατά την άποψή μου να μπαίνει εντός του πανεπιστημίου που είναι δημόσιος χώρος».

Έχει ενδιαφέρον, λοιπόν, πως όσα λέγονται για τον 34 χρόνο φοιτητή -υπ. Διδάκτορα του ΕΜΠ- βγαίνουν κατευθείαν από το οπλοστάσιο που επιτίθεται ολοένα και πιο συχνά στους νεαρούς προλετάριους των γειτονιών της Αθήνας, τις μετανάστριες δεύτερης γενιάς και τους οπαδούς, για τους οποίους η ελ. ας. και οι δημοτικές αρχές έχουν αμολήσει ντρόουνς, τροχαίους και λοιπά δίκυκλα ποινικοποιώντας κάθε τους συνήθεια, βαφτίζοντας εγκληματική οργάνωση κάθε ομάδα ή παρέα τους. Ο 34χρόνος βρέθηκε λοιπόν να έχει την ίδια μοίρα με τα πιτσιρίκια και εμείς αρχίζουμε να καταλαβαίνουμε πως οι κρατικές προσταγές δεν αρκούνται στα βίαια και απείθαρχα κομμάτια της εργατικής τάξης αλλά πρέπει να φτάσουν και πιο πάνω, στην «αριστοκρατία» των «χρήσιμων» και ειδικευμένων εργατών.

Ο γνωστός πρύτανης του ΕΜΠ, έδωσε τον τόνο, περιγράφοντας όλα τα παραπάνω περιστατικά με το γνωστό λαικό - δραματικό του στυλ, σε συνέντευξη που έδωσε στο Πρώτο Θέμα (21.05.2025):

> *«Να είναι οι ίδιοι που απειλούν, οι ίδιοι που καταστρέφουν. Παραδείγματος χάριν, χθες (σ.σ.: περασμένη Τρίτη) συλλάβανε κάποιους στη Νομική, τους οποίους είχαν συλλάβει και το προηγούμενο χρονικό διάστημα. Γι' αυτό βαρεθήκαμε να λειτουργούμε υπό συνθήκες κρυφού σχολειού».*

Όσο υπήρχε το κρυφό σχολειό άλλο τόσο ακριβής είναι και ο πρύτανης σε όσα λέει σε αυτή τη συνέντευξη.

ΜΗ ΣΥΜΒΑΤΑ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΑ

Την παραπάνω φράση την είχε χρησιμοποιήσει με όλο το ευγονικό της βάρος ο πρύτανης του ΕΜΠ στην περίφημη ομιλία του που είχε γίνει με την συνοδεία συλλήψεων φοιτητών/τριών για την *Ημέρα του ερευνητή*, χωρίς να υπάρξουν αντιδράσεις από κάποια ευαίσθητα στις χρήσεις του λόγου τμήματα της ακαδημαϊκής κοινότητας. Είναι ο ίδιος πρύτανης που πρόσφατα αποκάλεσε φοιτήτριες της αρχιτεκτονικής «έσκορτς», πιάστηκε σε βίντεο αλλά δεν έτρεξε και τίποτα γιατί τα τρέχουν και τα λεφτά κι αυτό επιτρέπει στην ζωή να συνεχίζεται με ευκολία. Οι έσκορτς, ο 34χρόνος ποινικός διδακτορικός είναι τα μη συμβατά μοσχεύματα, αλλά σε ποιόν οργανισμό παρασιτούν ως ξενιστές, από ποια παραγωγή ζητούν μερίδιο;

Όπως γίνεται σαφές στο βιβλίο *Είμαστε όλοι καθάρματα* που εξέδωσε η τότε φοιτητική συνέλευση της αυτονομίας Διαρρήκτες/ριες της φοιτητικής κουλτούρας, το μεταπολεμικό πανεπιστήμιο αποκτά σταδιακά νησίδες που εμπλέκονται οργανικά με το στρατοβιομηχανικό σύμπλεγμα. Νησίδες που είναι τόσο κυρίαρχες πολιτικά ώστε να μπορούν να ορίζουν την ιδεολογική ατζέντα των πανεπιστημίων, να κατευθύνουν τα μαθήματά τους και κατ' επέκταση και την ζωή των φοιτητών/τριών μέσα σε αυτά. Η μορφή, τώρα, που έπαιρνε αυτή η εμπλοκή στον 20ο αιώνα ήταν μια υπόγεια κρατική χρηματοδότηση στους κατά τα άλλα φιλήσυχους, θεωρητικούς και ενδιαφέροντες τομείς των πανεπιστημίων, η οποία με την σειρά της οδηγούσε τα πιο «λαμπρά μυαλά» να δουλεύουν για τον στρατό, τους μπάτσους και τα αφεντικά, χωρίς ή καλύτερα κάνοντας πως δεν το ξέρουν.

Πλέον βρισκόμαστε στα μέσα της τρίτης δεκαετίας του 21ου αιώνα, η σχέση έχει αλλάξει μορφή αλλά η δομή παραμένει ίδια. Πλέον, η κύρια πηγή χρηματοδότησης των πανεπιστημίων δεν είναι ο κρατικός προϋπολογισμός και το δημόσιο χρέος -είναι κι αυτός- αλλά είναι τα γνωστά σε όλους μας ΕΣΠΑ. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει πως οι καθηγητές, βάζουν τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τους διδάκτορές τους να γράφουν προτάσεις στην λίνγκο που επιβάλει η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι λοιποί χορηγοί, ώστε να τραβάνε λεφτά κι αυτά τα λεφτά φυσικά να τα μοιράζουν άνισα στις τσέπες τους και στους φοιτητές/τριες τους. Τα προγράμματα είναι συνήθως διετή και οι φοιτητές/τριες στριμώχνονται για να μπουν σε κάποιο από αυτά, ώστε να μην αναγκαστούν να γυρίσουν και να δουλέψουν στις επιχειρήσεις ή τα γραφεία των γονιών τους. Τους προλετάριους φοιτητές/τριες η δομή του

πανεπιστήμιου έχει ούτως ή άλλως φροντίσει να τους διώξει νωρίτερα, λίγο πριν ή λίγο μετά από το πτυχίο, και να τους σπρώξει στα ιδιωτικά ΙΕΚ ή στα ιδιωτικά πανεπιστήμια για να βρουν κάποιο χαρτί με αξία στην αγορά.

Όπως είναι σαφές λοιπόν οι φοιτητές/τριες είναι πολλοί και τα προγράμματα λίγα και σε αυτό πρέπει να συνυπολογίσει κανείς/καμία πως σε αυτήν την ανοιχτά εμπόλεμη στροφή του 21ου αιώνα που βρισκόμαστε, πίσω από τις σταθερές θεματικές της πράσινης ανάπτυξης, της επίλυσης των συγκρούσεων, των θεωριών των λοτζίστικς και της κοινωνιολογίας της αντικουλτούρας, πρέπει να στριμωχτούν οι κατάλληλοι άνθρωποι με τις κατάλληλες προθέσεις δηλαδή τα «συμβατά μοσχεύματα» που λέει κι ο πρύτανης, μέσα σε μια ήδη περιορισμένη και ταξικά προσδιορισμένη δεξαμενή φοιτητών/τριών.

ΑΛΛΑΓΗ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Εξυφαίνεται λοιπόν μια αλλαγή παραδείγματος. Μια ιστορία που δεν είναι καθόλου ελληνική. Όσο κι αν μας κάνει εντύπωση, αν το καλοσκεφτούμε, η ποινική μεταχείριση των φοιτητών/τριών των καλών αμερικάνικων πανεπιστημίων ή η στοχοποίηση ως «αντισημιτών» κάποιων καθηγητών που άρθρωσαν κριτική προς την αποικιακή πολιτική του Ισραηλινού κράτους έρχεται μαζί με την εκκένωση του για δεκαετίες υπό κατάληψη Μηχανουργείου της Αρχιτεκτονικής, την εκκένωση του Αυτοδιαχειριζόμενου Κυλικείου της Νομικής και όλων των άλλων στεκιών του ΕΜΠ που δέχτηκαν συστηματικές επιθέσεις από την Πρυτανεία, αλλά και με την επίθεση στους αντιμιλιταριστές που προσπάθησαν να παρέμβουν σε μια εκδήλωση στη Νομική που μιλούσαν οι καραβανάδες ακαδημαϊκοί Γρίβας και Μάζης. Τα κράτη όλου του πλανήτη έχουν συντονίσει τις πολεμικές τους οικονομίες σε έναν πόλεμο όλων εναντίον όλων και το καθένα από αυτά έχει τα δικά του μη συμβατά μοσχεύματα. Κι αυτό φυσικά, παρότι ακούγεται βαρύγδουπο, είναι μια απλή καθημερινή διαδικασία που οι φοιτήτριες της Αρχιτεκτονικής και αυτοί που στάθηκαν απέναντι στον Γ. Μάζη και τους φίλους τους, την συνάντησαν ακόμα κι αν σε πρώτο χρόνο δεν ήταν εύκολο να την αναγνωρίσουν ως τέτοια.

Μπροστά στα μάτια μας και μπροστά στα μάτια των φοιτητών/τριών συντελείται μια αλλαγή παραδείγματος κατά την οποία το ερευνητικό πανεπιστήμιο βγάζει δόντια και παράλληλα με τις δουλειές του με τον στρατό, την αστυνομία και διάφορα άλλα αφεντικά (βλ.ο εργολάβος που παίρνει όλα τα κατασκευαστικά έργα με απευθείας ανάθεση στο Ε.Μ.Π.) αρχίζει να δαγκώνει και την ίδια του την σάρκα. Κάτι σαν ηθελημένη αλλαγή δέρματος πρέπει να το σκεφτούμε.

Η θεσμική αποτύπωση της «αλλαγής του δέρματος» συμπυκνώνεται στην παρακάτω συζήτηση, που ξεκίνησε δια στόματος της Υπ. Παιδείας (Πρώτο Θέμα, 07.05.2025): «Θα προχωρήσουμε στην αυστηροποίηση και ως προς την ποινική αντιμετώπιση κάποιου ο οποίος εμπλέκεται σε κακουργηματική δράση και συμπεριφορά εντός πανεπιστημίου. Αλλά και στην αυστηροποίηση των διοικητικών συνεπειών. Εάν κάποιος φοιτητής εμπλέκεται σε παράνομες δραστηριότητες εντός των πανεπιστημιακών χώρων θα υπάρχουν συνέπειες που φτάνουν έως την αφαίρεση της φοιτητικής ιδιότητας». Η φοιτητική ιδιότητα συναρτάται με αυτόν τον τρόπο με την *καλή διαγωγή*, δηλαδή την απεμπλοκή από αφισοκολλήσεις, στέκια κλπ.

Η Αρχιτεκτονική του ΕΜΠ είναι ίσως το πιο καλό παράδειγμα. Για πολλές δεκαετίες η Αρχιτεκτονική ήταν ένα από τα «αριστερά κάστρα» του ΕΜΠ, οι καθηγητές της έκρυβαν, βέβαια, πίσω από την αριστεροσύνη και το ριζοσπαστικό παρελθόν τους την δυνατότητά τους να συντηρούν γραφεία στο κέντρο της πόλης, δίπλα από τα κανονικά τους γραφεία, την δυνατότητά τους να ενσωματώνουν καλές ιδέες και ανθρώπους που έρχονται από «τα κάτω», ιδέες που με λίγες τροποποιήσεις μπορούν να έχουν επιχειρηματικό ενδιαφέρον και φυσικά να κυκλοφορούν στα υπουργεία και στα γραφεία των πολιτικών κομμάτων ως άλλοι κομματάρχες, έτοιμοι να περάσουν από τα Πανεπιστήμια στη Βουλή. Με άλλα λόγια η αριστεροσύνη τους, η ανοχή τους στον ριζοσπαστισμό, η συμπεριληπτικότητά τους, ήταν ο τρόπος τους να τρώνε τα φρούτα της ελευθεριακότητας. Τώρα όμως τα πράγματα έχουν αλλάξει. Το Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Αρχιτεκτονικής στην προκήρυξη που μοίρασε με τίτλο *Παναρχιτεκτονική κοινότητα δεν ήμασταν ποτέ* παρατηρεί σχετικά με τον ρόλο των καθηγητών:

> ***Τι ρόλο παίζουν λοιπόν οι καθηγητές;***
>
> *Το ποιοι είναι οι καθηγητές και ποιός είναι ο ρόλος τους δεν το ανακαλύψαμε σήμερα. Ούτε πιστέψαμε ποτέ στην ενότητα της ακαδημαϊκής κοινότητας ή βρεθήκαμε χέρι-χέρι μαζί τους σε κάποιον κοινό αγώνα. Οι καθηγητές από την άνεση των γραφείων τους -που δεν αγγίζει ποτέ κανείς- και από το βόλεμα της ακλόνητης θέση τους -μιας και πολλές φορές έχουμε ακούσει τη φράση θα παραιτηθώ ή θα χάσω τη θέση μου- κοιτάζουν τα συμφέροντά τους. Ο τίτλος του επίκουρου του Ε.Μ.Π. τους φέρνει δουλειές, είναι το καλύτερο branding για τα αρχιτεκτονικά γραφεία τους, τους δίνει prestige και φράγκα και αυτό φαίνεται να είναι (όχι καθολικά, αλλά στην πλειοψηφία τους) και το μόνο που τους ενδιαφέρει να φροντίζουν.*
>
> *Όσον αφορά μια πιο αριστερή μπάντα καθηγητών, που διαμόρφωνε ανά τα χρόνια και την κυρίαρχη φυσιογνωμία της σχολής, το ταβάνι των ιδεολογιών και των «καλών απόψεών» τους, αποδεικνύεται και αυτή τη φορά τραγικά χαμηλό, ή και χαμηλότερο από ποτέ. Μπροστά σε όλα αυτά που διακυβεύονται για τους πανεπιστημιακούς χώρους, που είναι οι πιο βασικές ελευθερίες, και μπροστά ακόμη και στο πετσόκομμα της ίδιας της ακαδημαϊκής λειτουργίας της αρχιτεκτονικής σχολής, που έχει γίνει πλέον πατσαβούρι, αυτοί κατάπιαν φαίνεται την γλώσσα τους ή το ρίχνουν στην κλάψα και την νοσταλγία.*

Οι καθηγητές της αρχιτεκτονικής -όλοι οι καθηγητές- είτε δεν μπορούν, είτε δεν θέλουν να συνεχίσουν να γεύονται τους ελευθεριακούς καρπούς, η παλιά διαμεσολάβηση δεν είναι πια το ίδιο αποδοτική. Πλέον οι καρποί του re-arm europe, τα φρούτα του πολέμου, έρχονται στην μόδα και ακόμα κι αυτοί που παλιά τα έβλεπαν καχύποπτα μπαίνουν στον πειρασμό να τα δοκιμάσουν.

Και τι να κάνουν; Τα χρήματα πρέπει να συνεχίσουν να ρέουν, απλά τώρα για να είναι οι επενδύσεις ασφαλείς μπορεί να προϋποθέτουν τις κάμερες, τα τουρνικέ και τους φοιτητές να χτυπάνε κάρτα στην είσοδο ή να πρέπει να μπαίνουν στο πανεπιστήμιο με qr. Ας είναι. Με τη σειρά τους οι φοιτητές/τριες, οι υποψήφιοι διδάκτορες και οι παροικούντες των ερευνητικών πρέπει κι αυτοί να δοκιμαστούν και να συνηθίσουν, να κάνουν στομάχι και να ετοιμαστούν γιατί αν θέλουν λεφτά, συμβολικό κεφάλαιο και ταξικά προνόμια πρέπει να συνηθίσουν κάποια απόχρωση του μπλε ή του χακί, ακόμα κι αν αυτή δεν είναι η πιο σκούρα.

Σιγά-σιγά γίνεται σαφές πως οι ερευνητές/τριες με γερά στομάχια και τον βαθύ κυνισμό θα αρχίσουν να υπογράφουν ακόμα και τα πιο προοδευτικά άρθρα και να μπαίνουν στα πιο ελευθεριακά ερευνητικά, ακόμα και πέρα από την δική τους ιδεολογία, αρκεί αυτά να χρηματοδοτούνται, δηλαδή να είναι χρήσιμα, στην νέα αρχιτεκτονική χρηματοδοτήσεων της Ε.Ε και του ελληνικού κράτους. Το ξύλο, οι εκκενώσεις και οι συλλήψεις είναι μια παραγωγική διαδικασία δημιουργίας των ερευνητών του μέλλοντος. Δηλαδή των ερευνητών που θα είναι διατεθειμένοι/ες να κάνουν ό,τι τους ζητηθεί.

Για όσους/ες δεν θέλουν υπάρχουν επιλογές. Μπορούν κι αλλού να γίνουν καθηγητές/τριες. Η ακαδημαϊκή καριέρα δεν εξαντλείται πλέον στις κλίμακες του δωρεάν και δημόσιου πανεπιστημίου. Υπάρχουν γύρω τους τόσα ιδιωτικά πανεπιστήμια, τόσα επί πληρωμή σεμινάρια, τόσα ιδρύματα τόσοι τρόποι να βιοπορίζονται.